

Wymagania edukacyjne – klasa 2

Edukacja polonistyczna

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:

- obdarza uwagą rówieśników i dorosłych
- słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach
- okazuje szacunek wypowiadającej się osobie
- wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo
- zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi
- słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela
- słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych
- przejawia w powyższych wydarzeniach zachowania adekwatne do sytuacji
- słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć
- potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę

2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:

- mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą
- wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji
- formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia
- wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi
- opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe
- wypowiada się na temat ilustracji
- systematycznie wzbogaca słownictwo czynne
- odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji
- nadaje znaczenie i tytuł obrazom
- składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy
- dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno
- nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia
- wykonuje eksperymenty językowe
- uczestniczy w zabawie teatralnej
- ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie

3. Osiągnięcia w zakresie czytania:

- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych
- uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych

- czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań
- czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich
- ustala kolejność zdarzeń
- wskazuje cechy i ocenia bohaterów
- określa nastrój w przeczytanym utworze
- wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie
- wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia
- odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych
- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji
- wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)
- czyta książki wskazane przez nauczyciela
- czyta książki samodzielnie wybrane

4. Osiągnięcia w zakresie pisania:

- dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma
- rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu
- pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły
- przepisuje wyrazy i proste, krótkie zdania
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- pisze poprawnie z pamięci wyrazy i krótkie, proste zdania
- pisze ze słuchu wyrazy i krótkie, proste zdania
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu
- zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery
- pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły utworów i książek
- pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch”
- pisze poprawnie wyrazy z utratą dźwięczności, których pisownię wyjaśnia zapis innych form tych wyrazów lub ich zapis w liczbie mnogiej
- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi przed samogłoską (wskazuje sylaby/cząstki wyrazowe ze spółgłoską miękką przed samogłoską)
- wyszukuje w tekście wyrazy z określoną trudnością ortograficzną
- pisze poprawnie wyrażenia przymkowe: nad, pod, obok, w, za, przy, przed
- pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat
- pisze życzenia, zaproszenie, list, ogłoszenie
- zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu
- pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności
- pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
- pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na swobodny temat
- w wypowiedziach pisemnych stosuje bogate słownictwo
- przekształca zdania oznajmujące na zdania pytające (bez terminów)

- rozwija zdania oznajmujące
  - pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową, opis, życzenia, zaproszenie, list
5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:
- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski
  - różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski
  - posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: samogłoska, spółgłoska, dwuznak, spółgłoska miękka
  - rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające w wypowiedziach ustnych i pisemnych
  - przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone
  - rozróżnia rzeczowniki i czasowniki (wprowadzenie pojęć)
  - wskazuje najważniejsze wyrazy w zdaniach oznajmujących (podmiot i orzeczenie, bez terminów)
  - rozróżnia rzeczowniki i czasowniki oraz nazywa te części mowy
  - rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym i wyrazy pokrewne
  - gromadzi słownictwo wokół danego tematu
  - gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem
  - łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy)
  - zna wyrazy dźwiękonaśladowcze
  - tworzy rodziny wyrazów (wprowadzenie pojęcia)
  - używa wyrazów bliskoznacznych
  - zna wyrazy o różnym znaczeniu i takim samym brzmieniu (homonimy) np. zamek-budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może
  - tworzy rymy
  - tworzy wyrazy miłe i nieprzyjemne (kot, kotek, kocur, kocisko; pies, psina, psisko; ptak, ptaszek, ptaszysko itp.)
  - zna znaczenie porównań, np. chytry jak lis, pracowity jak mrówka, uparty jak osioł, brudny jak świnia, dumny jak paw
  - zna znaczenie przenośne niektórych stałych związków frazeologicznych i przysłów
  - łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze
  - określa, który tekst jest zagadką, listem, życzeniami, zaproszeniem, ogłoszeniem, opisem
6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:
- podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu w słowniku ortograficznym
  - korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów internetu
  - rozwija swoje zainteresowania
  - wykorzystuje nabyte umiejętności do eksploracji świata
  - wybiera charakterystyczne dla siebie strategie uczenia się

Edukacja matematyczna

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:
- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy
  - dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym
  - nazywa dni tygodnia i miesiące w roku
  - orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia)
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby (w przód i wstecz) po 1, 2, po 10 (zakres do 100) oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 100) i setkami do 1000
- wyjaśnia znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jednościami, dziesiątek i setek
- rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym
- liczy (w przód i wstecz) po jeden, po kilka, po dziesięć od zera lub wybranej liczby w zakresie 100 oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami
- liczy setkami w zakresie 1000
- rozpoznaje w skazuje liczby parzyste i nieparzyste
- porównuje liczby, porównuje sumy i różnice stosuje znaki $<$, $>$, $=$
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie
- rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza

3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:

- sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, poprawnie zapisuje działania
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10 oraz wielokrotności 10 (w prostszych przykładach) w zakresie 100 i setki w zakresie 1000
- biegle mnoży i dzieli w zakresie 30 i przez 5 i 10 w zakresie 100
- opracowuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia
- posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań
- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi
- korzysta intuicyjnie z własności działań
- dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik
- zna terminy: składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica
- dodaje i odejmuje kilka liczb
- oblicza sumy i różnice zapisane nietypowo (w trójkątach, piramidach, tabelkach, kwadratach magicznych – wyznacza sumy i różnice w formie czynnościowej (w miarę indywidualnych możliwości bez ograniczania zakresu liczbowego)
- ilustruje mnożenie i dzielenie
- wykorzystuje liczby do wykonania pomiaru długości, boków figur geometrycznych, długości, szerokości, wysokości np. grzbietu książki oraz pomiaru pojemności, masy, używając określeń: cięższy, lżejszy, kilogram, dekagram, gram, metr, centymetr, kilometr, zapisuje wyniki pomiarów w postaci wyrażeń dwumianowanych (bez zamiany jednostek)
- oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)
- ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je

4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:

- analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści
- dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z

- okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie
- zapisuje rozwiązanie zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji
- rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe
- rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo
- rozwiązuje zadania złożone niełańcuchowo, pomagając sobie rysunkiem, liczmanami itp.
- umie rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe etapami/z dodatkowymi pytaniami/
- rozwiązuje zadania typu logicznego
- rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane
- układa treść zadań do ilustracji i działania
- zapisuje odpowiedź, układa pytanie do zadania
- tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną
- wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych

5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:

- rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo
- układa figury z patyczków
- tworzy figury z gumy do skakania oraz na geoplanie
- klasyfikuje figury według podanych cech
- dostrzega i kontynuuje powtarzające się sekwencje
- układa rytmy z przedmiotów, klocków i modeli figur
- kreśli przy linijce odcinki o podanej długości i łamane
- rysuje odręcznie prostokąty, (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową
- rysuje figury geometryczne na sieci kwadratowej w powiększeniu i pomniejszeniu
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych, szerokość i wysokość przedmiotów, posługuje się linijką
- podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr
- porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr
- wie, że 100 cm to metr
- stosuje w praktyce jednostkę długości: kilometr
- rysuje odcinki o podanej długości, rysuje prostokąty (w tym kwadraty), trójkąty
- dokonuje prostych obliczeń dotyczących miar długości (bez zamiany jednostek)
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu

6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy
- dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka
- dzieli na dwie części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia połowa
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową
- manipulacyjnie (przelewanie) porównuje ilości płynów, wskazuje więcej, mniej, tyle samo
- używa określeń: litr, pół litra
- dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym)

- zna pojęcia: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta
- wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut
- oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans
- odczytuje czas na zegarze w ramach czasowych zajęć szkolnych i obowiązków domowych
- rozpoznaje minuty na zegarze
- wie, że godzina to 60 minut
- wie, że 24 godziny to doba
- posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera
- waży przedmioty, używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram
- różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe
- umie wykonać łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek)
- poznaje zależność $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$
- wie, że towar w sklepie pakowany jest między innymi według wagi
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku
- orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać
- odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą
- odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie w zakresie I-XII
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- wykonuje obliczenia pieniężne
- zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr), wie, że 1 zł to 100 gr
- zna wartość nabywczą pieniędzy
- rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty
- radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży
- układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu
- dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych
- oblicza, wyznacza cenę na podstawie kosztów zakupu
- wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad
- przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się

Edukacja społeczna

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:
  - identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą, a także narodem
  - poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach
  - uczestniczy w szkolnych wydarzeniach i uroczystościach
  - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki
  - wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu
  - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad
  - ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne
  - stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do

kolegów

- okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie
- stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich
- stara się dzielić z potrzebującymi
- wie, że warto być odważnym zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi
- przedstawia siebie i grupę, do której należy – swoją rodzinę, klasę
- zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym
- zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny
- posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe
- stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa
- uczestniczy w wyborach do klasowego samorządu uczniowskiego
- wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska
- nazywa wybrane narodowości
- jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny)
- przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w swoim regionie oraz w Małopolsce (w okolicach Krakowa, Zakopanego)
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu
- współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych
- jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różnią się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów
- wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę
- wie, że ludzie mają różną sytuację materialną
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny
- w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnymi

2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:

- wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych
- opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, powstaniem nazw wybranych miejscowości
- zna pełną nazwę swojej ojczyzny
- rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn Polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski)
- opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych (w tym 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy
- wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową
- zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
- wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych – wymienia nazwy dawnych stolic

Polski (Gniezno, Kraków)

- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, iż stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie
- podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje
- przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku

Edukacja przyrodnicza

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione,
- rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, a także sadu, ogrodu i parku
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym
- rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane
- wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju roślin, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu)
- prowadzi proste hodowle roślin
- przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowanymi i innymi
- wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce
- wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi
- przy pomocy nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania ćwiczenia
- opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców)
- opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku)
- wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt
- przy pomocy nauczyciela planuje, samodzielnie wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych
- tworzy notatki z obserwacji
- podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego
- chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.)
- wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody)
- segreguje odpady
- ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania

2. Osiągnięcia w zakresie znajomości funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:

- opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka)

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej
  - w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc
  - zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112
  - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
  - dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki
  - ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa
  - zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom
  - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia swojego lub innej osoby
  - zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi
  - wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.)
  - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia
  - ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych
  - zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze
  - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub sałatkę warzywną
  - ubiera się odpowiednio do stanu pogody
  - potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu
  - orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji
  - rozróżnia wybrane, podstawowe znaki drogowe
  - stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych
  - orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych
  - przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
  - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznajomymi
  - wie jakie niebezpieczeństwa mogą zagrażać turystom w górach oraz na plaży
  - rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą
  - ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego takich jak np. huragan, burza, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar
  - określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach
  - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej
  - sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej
  - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
  - rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami
  - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka
  - wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka (w tym opisuje działanie katalogu elektronicznego w bibliotece)
3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:
- określa położenie swojej miejscowości
  - podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto)
  - opisuje charakterystyczne elementy przyrody

- opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolice zamieszkania)
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę, Odrę, oraz rzekę najbliższą miejscowości), wybrane miasta (swoją miejscowość, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę)
- zna nazwy głównych kierunków geograficznych
- przy pomocy dorosłego odszukuje na mapie wybrane miejsce (np. cel wakacji)
- wymienia nazwę stolicy Polski
- opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy
- wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju
- przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których ona słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopalni w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych
- rozpoznaje podstawowe rodzaje opadów (w tym grad i mgłę)
- zna kolejność pór roku
- potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne)
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

Edukacja plastyczna

1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:
  - wyróżnia kształty obiektów
  - nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, podobieństwa, różnice, cechy charakterystyczne części składowych
  - wyróżnia wielkości i proporcje, położenie i oddalenie pojedynczych obiektów i elementów złożonych, różnice w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt
  - wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę
  - wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy, cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się
2. Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej:
  - wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie
  - posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura
  - wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne
  - rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem– maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli– wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
  - wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.)
  - modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żółędzie, patyki, kora, papier, bibuła, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.)
  - odbija, powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego z ziemniaka, gumy, korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych
  - wykonuje prace, modele, rekwizyty (lalka, pacynka itp.), impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej
  - wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć,

- nastrojów, jako formy niespodzianki (np. prezent, zaproszenie)
- przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, przedstawia obiekty indywidualne i sceny złożone, kolejne etapy zdarzeń
  - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką
  - przedstawia sceny, sytuacje, zjawiska, przedmioty, odnosząc je do warunków dotyczących kształtu, wielkości, proporcji, relacji w przestrzeni, barw, faktury waloru czy kompozycji rytmicznej, symetrycznej, zamkniętej, otwartej
  - przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd.
  - tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory
  - tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka
  - wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania uczuć
  - umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki
3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:
- rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę
  - nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, architekturę, grafikę komputerową
  - wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów
  - rozpoznaje wybrane dzieła malarskie
  - rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret
  - nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swojego pochodzenia lub innych
  - odróżnia techniki malarskie od graficznych
  - wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych

Edukacja techniczna:

1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:
- dobiera odpowiednie materiały i narzędzia
  - posługuje się materiałami i narzędziami zgodnie z podanymi zasadami
  - umie stosować poznane narzędzia i materiały
  - organizuje pracę i planuje kolejne czynności
  - utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy
  - utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie)
  - sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku
  - dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy
  - wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa
  - przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie
  - planuje i realizuje własne projekty/prace
  - zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac
  - ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencją, gospodarność, oszczędność, umiarkowanie w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń
  - wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie
  - zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji

informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych

2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:

- odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną
- umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych
- wie, że wartość użytkowa urządzenia ma ważne znaczenie w czasie podejmowania decyzji o nabywaniu i stosowaniu
- wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku (meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego)
- rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń
- podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy), transportowych (samochody, statki, samoloty), informatycznych (komputer, telefon komórkowy)
- wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe i in.)
- zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, elektryczna szczotka do zębów)
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązania lub zszywania zszywkami, sklejanie taśmą itp.
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinania spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane
- stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych
- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

Edukacja informatyczna:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:

- układa w logicznym porządku obrazki, sekwencje elementów
- rozwiązuje zadania i łamigłówki logiczne
- odczytuje i układa w logicznym porządku tekstowe instrukcje np. przepisy kulinarne, instrukcje do gier
- określa cechy wspólne dla różnych typów zachowań np. ruchu
- tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem

2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:

- tworzy proste animacje w oparciu o zmiany kostiumów w programie Scratch
- tworzy sekwencje poleceń sterujące ruchem obiektu na ekranie
- zaznacza, kopiuje i wkleja elementy obrazu w edytorze grafiki i edytorze tekstu
- tworzy nowe barwy korzystając z edytora kolorów w edytorze grafiki
- łączy obrazy z edytora grafiki z tekstem w edytorze tekstu
- rozwija umiejętność pisania na klawiaturze
- tworzy proste dokumenty tekstowe w edytorze

- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu
  - stosuje proste formatowanie tekstu
  - korzysta ze wskazanych stron internetowych, np. scratch.mit.edu, code.org
3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:
- uruchamia i wyłącza aplikacje komputerowe
  - tworzy foldery w sieci, poprawnie je nazywa i zapisuje w nich efekty swojej pracy
  - uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony
  - drukuje wykonane przez siebie prace
  - kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem
4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:
- współpracuje z innymi uczniami tworząc proste programy w programie Scratch
5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:
- posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami
  - zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie
  - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w pracowni komputerowej oraz w domu
  - wie, że praca długotrwała przy komputerze męczy wzrok, może powodować bóle głowy, a bardzo rozciągnięta w czasie różne schorzenia, w tym skrzywienie kręgosłupa

Edukacja muzyczna

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie
  - rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie jej nastroju, tempa i innych elementów– dostrzega różnice charakteru słuchanej muzyki
  - odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, tempo, dynamikę)
  - rozpoznaje brzmienie trąbki, skrzypiec, kontrabas– rozpoznaje i nazywa różne źródła dźwięku
  - uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią– kulturalnie zachowuje się na koncercie
  - przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego
2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej – śpiew:
- powtarza proste melodie i zestawy głosek i sylab
  - naśladuje odgłosy zwierząt
  - śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru
  - wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne
3. Improwizacja ruchowa,rytmika i taniec:
- wyraża nastrój i charakter muzyki, pływając i tańcząc
  - reaguje na zmianę tempa i dynamiki
  - wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów
  - realizuje proste tematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała – stosuje gesty

- dźwiękotwórcze)
  - zna i tańczy kroki, figury polki i trojaka
4. Gra na instrumentach muzycznych:
- odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych
  - gra proste melodie i akompaniamenty na dzwoneczkach lub na flecie
  - wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów
  - improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad
5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać
  - rozpoznaje i nazywa niektóre znaki notacji muzycznej (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy)

Wychowanie fizyczne:

1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny i zdrowia:
- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało
  - przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu
  - wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
  - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.)
  - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków
  - wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
  - przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrowki itp.
  - ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń
  - uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej
  - akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu
  - wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości
2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:
- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
  - wykonuje skłony, skrętoskłony
  - pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne
  - biega z wysokim unoszeniem kolan
  - biega w połączeniu ze skokiem
  - biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki
  - biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego
  - biega w różnym tempie
  - realizuje marszobieg
  - wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego
  - rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu
  - rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą
  - toczy i kozłuje piłkę
  - rzuca małymi przyborami na odległość i do celu

- skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała
- skacze w dal dowolnym sposobem
- skacze przez skakankę
- podnosi i przenosi przybory
- wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoski z zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie
- wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej
- wspina się, np. na drabinkach
- mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich
- wykonuje próbę siły mięśni brzucha
- wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy

3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:

- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)
- respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju
- radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej – gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu
- respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych
- respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini-koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna
- potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd.
- układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy
- układa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, np. wyścig olbrzymów – czworakowanie w dużych butach, wyścig klaunów – wędrówka pary uczniów połączonych szarfą itp.
- ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu